



# HANDLEDNINGENS GRUNDER

## **SAMMANFATTNING**

Foldern innehåller grundprinciperna för handledning av studenter.

Carina Olovsson & Linda Wahlqvist



# Innehåll

Grunder för handledning.....	3
Lärandets faser (Kolb) .....	4
<b>Olika handledningsmodeller</b> .....	4
Mästare-lärling.....	4
Reflekterande handledning.....	4
Förhandledning .....	4
Reflektion i handling.....	4
Efterhandledning.....	5
<b>Feedback</b> .....	6
Feedbacktrappan .....	7

## Grunder för handledning

- Ett positivt bemötande är A och O!
- Planera i förväg
- Ha gärna transparens i planeringen av studenter för att öka förståelsen för att handledaren avsätter tid för studenterna.
- Ha en plan B, handledare kan bli sjuk, etc. Vem träder då in som handledare?
- Välkomstbrev till student
  - kort beskrivning av enhetens patientgrupp, vilka personalkategorier som finns, namn på handledare, schema, etc. Skapa en mall.
- Lär dig målen med studentens VFU, OBS! Målen kan ha förändrats från förra terminen.
- Tydligt schema över VFU, vem och vilka ska studenterna gå med, vad ska de ta del av? Boka in tid med samtliga i teamet, med öppning för förändringar.
- Förbered struktur för reflektion, exv. i slutet av dagen.
- ”Teckna” kontrakt om förväntat samarbete i lärandet, exv:
  - Detta ligger på dig som student, att vara aktiv, nyfiken, fråga mycket, etc.
  - Detta ligger på mig som handledare, att stötta i lärandet, på ett strukturerat sätt reflektera och ge dig feedback, etc.

## Lärandets faser (Kolb)

### Den aktiva

- är handlingsorienterad och bra på att göra nya saker utifrån kunskap och erfarenheter som finns till hands. Vill ofta ha tydliga motiv till varför man ska lära sig något.

### Den reflekterande

- är bra på att fundera över det som görs eller upplevs. Vill ofta ha råd – ställer frågor och söker svar.

### Den logiska

- är bra på att tänka i termer av abstrakta begrepp och teorier utifrån det som görs eller upplevs. Gillar tydliga mål och att jämföra alternativa lösningar för att nå dem.

### Den praktiska

- är bra på att tolka nya begrepp och fakta och att tillämpa den nya kunskapen i praktisk handling, ofta i samspel med andra

## Olika handledningsmodeller

- Mästare-lärlingsmodellen
- Reflekterande handledning
- Peer learning (se broschyr om Peer learning)

### Mästare-lärling

Denna modell kan behövas vid individuell handledning, exv. vid utläring av enskilda tekniska moment. Handledaren visar och berättar, studenten repeterar.

### Reflekterande handledning

Lära student reflektera före, under och efter

- Reflektion före handling
- Reflektion i handling
- Reflektion efter handling

### Förhandledning

- Beskriv för student vad den ska göra
- Studenten får återge vad du berättat
- Studenten får berätta hur studenten lagt upp momentet

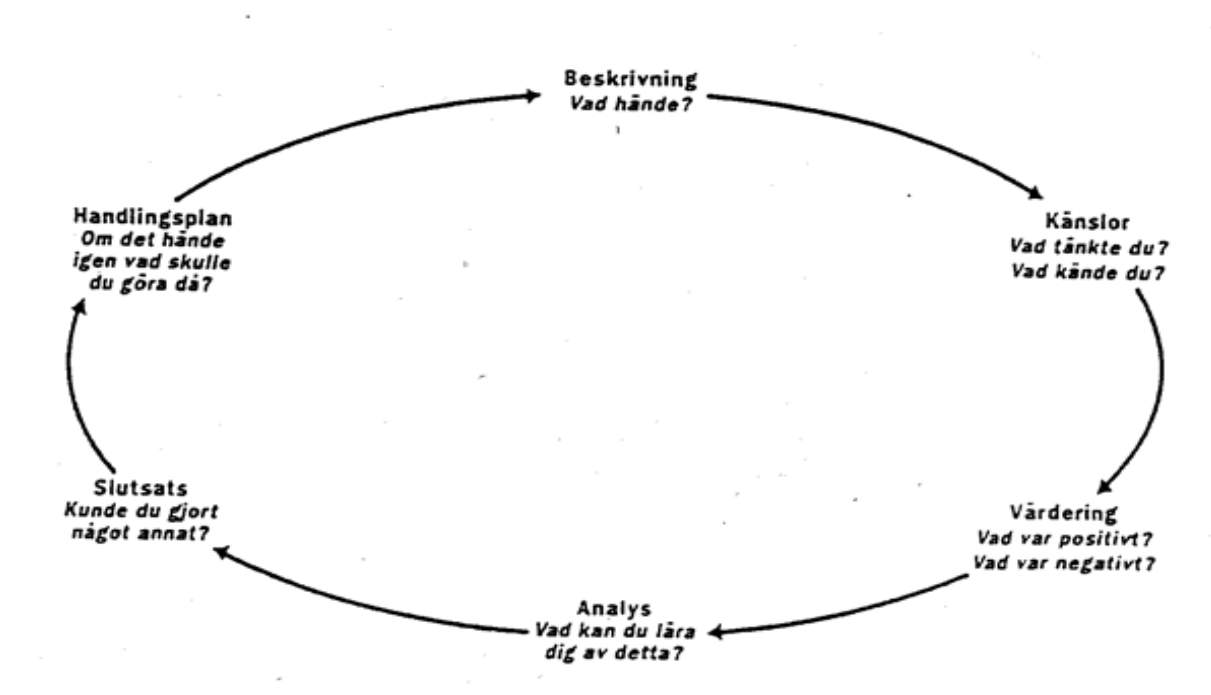
### Reflektion i handling

- Lär studenten att "tänka högt". Studenten berättar vad hen gör i olika moment och varför. Att i handling iaktta patient och se om förändring sker, att ändra upplägg eller avbryta utefter patients status. Exv. ändrar patient hudton, svettas, ger tecken på smärta?

## Efterhandledning

Se Gibbs reflektionscykel, nedan.

De ger varandra feedback på utförda moment, bemötande, etc. Studenterna får öva på detta. Målet är att de ska bli trygga i att ge och få feedback.



## Backspegling

Vad, hur, vilka och vem? kan vara bra frågor för att stimulera till reflektion och konkretisering av det som är abstrakt, generellt eller vagt och otydligt.

Backspegling			
Vad hände?	Vad tänkte och kände jag?	Vad lärde jag mig?	När kan jag använda det?

## Feedback

Alla behöver feedback. Att bli sedd och få respons på hur man presterar och beter sig är förutsättningen för att kunna utvecklas och bli bättre. Att ta till sig feedback handlar i grunden om att ta medvetna beslut till förändring. Vi kan därför se feedback som en ständig resa för individer, inte målet i sig.

Tips:

- Bäst resultat ger återkoppling öga mot öga
- Ges feedback inför en grupp så ska den alltid vara positiv
- Vänta inte för länge med feedback, helst inom 24 timmar
- Inte för mycket feedback på en gång, gärna kontinuerligt
- Det bättre att fråga än att påstå något. Då får den som tar emot återkopplingen chansen att berätta utan att förklara eller gå i försvar.

## Feedbacktrappan

Feedback-trappan är en modell för hur vi kan förhålla oss både som givare och mottagare av feedback. Målsättningen är att befinna sig så högt upp på trappan som möjligt. Genom att skapa utrymme för dialog och ge studenten möjlighet att ställa klargörande frågor ges bättre förutsättningar att komma högt upp i trappan.

